

І етап Всеукраїнської олімпіади з хімії

9 клас

Завдання 1 (10 балів)

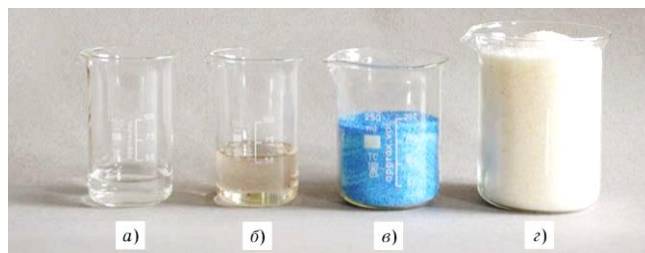
На малюнку зображено порції речовин кількістю 1 моль: а) метанолу (CH_3OH); б) сульфатної кислоти; в) мідного купоросу; г) цукру ($\text{C}_{12}\text{H}_{22}\text{O}_{11}$).

Ці речовини перенесені в три посудини об'ємом по 3 л у яких знаходилася вода об'ємом 1 л.

1. Опишіть процеси, які відбуватимуться у кожному із розчинів.

2. Які типи частинок будуть знаходитися в кожному розчині?

1. Чому дорівнюють маси речовин, зображених на малюнку?

Завдання 2 (12 балів)

При повному спалюванні 1 моль уротропіну (сухе пальне) $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{N}_4$ у надлишку кисню виділилося 4212 кДж теплоти. Відомо, що серед продуктів реакції є газ, найпоширеніший в атмосфері та два відомі оксиди: газуватий, який використовують для газування напоїв та рідкий, який є основою цих напоїв.

1. Напишіть рівняння реакції горіння уротропіну.

2. Обчисліть об'єми газуватих продуктів реакції (н.у.) внаслідок спалювання сухого пального в кисні об'ємом 5,6 л (н. у.) та кількість теплоти, яка виділилася при цьому.

Завдання 3 (12 балів)

Прочитайте розповідь вашого однолітка.

«Одного разу ми з товаришами відправилися відпочити на один із островів на човні. Незабаром піднявся шторм. Ми вирішили перечекати бурю на острові. Спочатку розвели багаття аби зігрітися. Вітер задував вогнище і ми обклали його камінням: воно було м'яким, білим і дуже забруднювалось. Уранці всі дуже лаяли чергового Володю, який проспав усю ніч. Вогнище загасло, а сірники зникли. Проте нам удалося й без вогнища зварити яйця на сніданок. Для цього я подрібнив білі камінці з того боку, яким вони стикалися з вогнем. Потім поклав у ямку, вириту у землі, подрібнене каміння разом із сирими яйцями й полив їх водою.

Каміння зашипіло, повалила пара і через декілька хвилин яйця гарно зварились».

1. Назвіть мінерал, який використали для обкладання багаття.

2. Які зміни відбулися з ним під дією жару полум'я?

3. Поясніть дію води на білі каміння. Як називають цей процес?

4. Назвіть процеси, які відбувалися з речовинами. Напишіть можливі рівняння реакцій.

5. Укажіть тривіальні назви усіх речовин.

Завдання 4 (12 балів)

Мідний купорос ($\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$) масою 75 г розчинили у воді. В одержаний розчин опустили залізну пластинку. По закінченню реакції пластинку дістали і зважили.

Обчисліть на скільки змінилася маса (г) пластинки.

Завдання 5 (10 балів)

Які пари речовин не можуть одночасно знаходитися у водному розчині: а) K_2SO_4 і NaOH ; б) MgCl_2 і K_2S ; в) $(\text{NH}_4)_2\text{CO}_3$ і H_3PO_4 ; г) $\text{Ba}(\text{NO}_3)_2$ і K_2SO_3 д) $\text{Al}_2(\text{SO}_4)_3$ і KOH ?

1. Напишіть рівняння всіх можливих реакцій у молекулярній та йонно-молекулярній формах.

2. Визначте тип хімічного зв'язку у речовинах: K_2SO_3 , K_2S , SO_3 , NaOH , HOH , $(\text{NH}_4)_2\text{CO}_3$, O_3 .